

אנציקלופדיה
עבודת ה' פנימית

אג - אגן

בלבבי משכן אבנה

אגן

אגן - "וישם באגנות", "שררך אגן הסהר אל יחסר המזג", שם תואר של כלי הנקרא אגן.

אגן במדרגת תורה, ובמדרגת אדם

יש אור ויש כלי, יש שפע ויש בית קיבול, התורה הקדושה מצד אחד היא אור "נר מצוה ותורה אור" אור תורה, ומאידך היא נקראת כלי כדברי חז"ל כידוע "כלי אומנותו של הקדוש ברוך הוא", זה אחד מהפנים העמוקות שמתגלה בתורה שיש בה איחוד של אור וכלי, "תורה אור" ו"כלי אומנותו". מצד כך "פקודי ה' ישרים משמחי לב" - "והיית אך שמח" אך ראשי תיבות אור כלי, זהו ה'אך שמח' כדברי הגמ' שמשם ילפי' לרבות לילי יו"ט האחרון של חג שזהו שמיני עצרת - 'שמחת תורה'. מכח האור וכלי חל ה'אך שמח' ה"פקודי ה' ישרים משמחי לב".

זה צורת היצירה בשורשה, וזה המדרגה הנקראת אגן הא' זהו אור והגן זהו בחינת כלי שבתורה, וכידוע שיש ג"ן סדרי תורה, צורת ההתחלקות של התורה באופן של כלים שזה הנ"ג פרשיות שבתורה, ג"ן סדרי תורה. זהו האגן, האור שבתורה שזה הא', והכלי בבחינת ג"ן סדרי תורה.

"איסתכל באורייתא וברא עלמא", צורת 'עלמא' מקבילה לצורת אדם שהוא עולם קטן, והצורה הראשונה שהיא יצירת כפיו של הקדוש ברוך הוא זהו אדם הראשון, "ויניחהו בגן עדן לעבדה ולשמרה" יש מדרגת גן ויש מדרגת עדן, כמו שאומרת הגמ' בברכות בדף ל"ד על הקרא "ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן" - מכלל שגן ועדן הם שני דברים כלשון הגמ' 'גן לחוד ועדן לחוד', ולשון קרא: "ויטע ה' אלקים גן בעדן מקדם" היינו שזה המקום של הכלי, זה ה"ויניחהו בגן עדן לעבדה ולשמרה" ששם הוא הבית קיבול שהיה לאדם, זה אגן אדם גן, ובמדרגת אדם אגן זה ציור של מציאות של אדם וגן, ובמדרגת תורה אגן זה אור ונ"ג סדרי תורה מקביל אהדדי. ומה שהיה צריך להיות מעיקרא כמו שדורשים חז"ל על "ויניחהו בגן עדן לעבדה ולשמרה", 'לעבדה' זו מצוות עשה, 'לשמרה' זו מצוות לא תעשה, כלומר הגילוי של ה'לעבדה ולשמרה' שבגן זה היה גילוי של ענפיה של תורה, בבחינת תורה ומצוות שהמצוות הם ענפיה של תורה, זהו 'לעבדה ולשמרה' במצוות עשה ובמצוות לא תעשה.

וא"כ אגן - הוא עצם התורה, וה'לעבדה ולשמרה' שבו זה מצוותיה של תורה, גדר מצוות עשה וגדר מצוות לא תעשה, זו צורת היצירה הראשונה שהיתה מציאותו של האדם בקדמותו, וכשאדם הראשון חוטא, ומתגרש מגן עדן והקדוש ברוך הוא שם את להט החרב המתהפכת לשמור את דרך עץ החיים, ואז האדם, מתגרש מן הגן, הוא מתגרש מהעבודה של "לעבדה ולשמרה", הוא נופל ממדרגת גן למדרגת ארץ.

מגן עדן ל"נגן הירק" במצרים

יש את סיבת החטא ויש את תולדת החטא, יש את האדם עצמו שהוא נתגרש מ-גן עדן, ויש את המקום גופא שהיה גן ובתולדת החטאת כח הגן הזה נעתק ממדרגת גן עדן למדרגה שנמצאת בחוץ למדרגת מצרים, זה נקרא גלות מצרים, ואנחנו מתייחסים עכשיו למקום של מצרים - לא מצד נפשות ישראל שגלו למצרים

"ויוסף הורד מצרימה" "בשבעים נפש ירדו אבותינו מצרים", אלא ליחס העצמי של מציאות מצרים שעליה נאמר בלשון הפסוק "והשקית ברגלך כגן הירק", ולא כן ארץ ישראל שעליה נאמר "למטר השמים תשתה מים ארץ אשר ה' אלקיך דורש אותה תמיד עיני ה' אלקיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה", כלומר מצרים היא במדרגה של "והשקית ברגלך כגן", מה שקודם לכן היה מדרגת גן באופן המתקן גן עדן שהיה בית קיבול לאדם, ובשורש ג"ן סדרי תורה - 'תורה אור', יורד למדרגה תחתונה למדרגת מצרים "והשקית ברגלך כגן הירק", וההשקאה מתגלה מהיאור שהוא בבחינת "יהי אור" י'-אור, זה הא' של האגן שיורד למדרגה התחתונה, שהא' הופך מאור עליון של תורה, מהא' של האדם, ליאור, י'-אור כדברי חז"ל, ומשם "והשקית ברגלך כגן הירק", נילוס עולה ומשקה את מצרים ממקום היאור.

זה המקור השורשי ב'איסתכל באורייתא' וב'ברא עלמא', באדם הראשון בגן עדן, ובהשתלשלות של נפילה למקום מצרים, זה סדר הדברים.

כח העתקה מהגן שע"י החטא

אבל שורש החטא שגרם לכך שאדם הראשון נעתק מגן עדן, "המן העץ אשר אמרתי לך לבלתי אכול ממנו אכלת", "מכל עץ הגן אכול תאכל ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו כי ביום אכלך ממנו מות תמות", והוא אכל מן העץ, וכמבואר בגמ' בברכות ועוד, יש כמה לשונות מה היה העץ, ולחד מן הלשונות - 'גפן היה גן-פ' - זה הג"ן פנים, ג"ן פרשיות, זה נוטריקון של גפן, ואדם הראשון שאכל מן הגפן כלומר הוא ירד ממדרגת יינה של תורה בצד העליון שבו מהג"ן פרשיות שזה הגפן כמו שהוזכר, והוא נופל למדרגה התחתונה של "והשקית ברגלך כגן הירק", באופן שהוא חוזר למקום האדמה "בזעת אפך תאכל לחם עד שובך אל האדמה כי ממנה לוקחתה" "וקוץ ודרדר תצמיח לך".

ולחד מ"ד עץ שאדם הראשון אכל ממנו הוא החטה, 'דגן תירוש ויצהר', חיטה היא ממיני דגן, זה הגן-ד', "ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים" - "ושם השני גיחון" שיש בו אותיות גן, בבחינת 'גחין ולחיש', הגן שיש לו מקום של יציאה, וכשהוא נופל למטה הוא נופל למדרגת נחש שבקלקול שעליו נאמר "על גחונך תלך" זהו הגן-חוך שהשורש של גן מובלע בתוכו, 'גן-חוי' - 'גן חוה' מקום הנפילה הכח של "האשה אשר נתת עמדי היא נתנה לי ואוכל".

וא"כ אדם הראשון כאשר היה בגן עדן הוא נמצא בגן, אבל האכילה מן הגפן, האכילה מן הדגן, מעתיקה אותו למדרגה שהוא יוצא מגן עדן, שזה מצד מדרגת מקום שהוזכר בתחילה, ומצד מדרגת נפש כלשון חז"ל כידוע "אין אדם חוטא אלא א"כ נכנסה בו רוח שטות", "בטלה מביאה לידי שעמום, שעמום מביא לידי שגעון, שגעון מביא לידי חטא", לשון חז"ל הידוע, הגדרות שמקבילות במידת מה אהדדי, 'רוח שטות' ו'שגעון', על אף שבדקות כל אחד יש לו הגדרה דקה לעצמו.

יעקב - מדרגת ג"ע, ועשיו משורש הגידוש מג"ע

ולהבין ברור כמו שאומרים חז"ל הגמ' בב"ב ועוד, שדמות יעקב אבינו היה מעין שופריה של אדם הראשון, "זה לעומת זה עשה האלקים", יש את יעקב אבינו "דמות תם" שהוא מעין אדם הראשון מצד התיקון של אדם הראשון, מצד ה"יעקב אבינו לא מת" שלא נתקים בו האכילה מעץ הדעת דקלקול, אלא "לקח מעץ החיים וחי לעולם" - "מה זרעו בחיים אף הוא בחיים", שבמקום הרגליים שהוא מקום הזרע לא מתגלה בו "והשקית ברגליך כגן הירק" אותיות קרי אלא "לא ראה טיפה מימיו", יעקב אבינו הוא הצד דתיקון - החלק השלם שבאדם הראשון, הוא 'איש תם יושב אוהלים" הוא עדיין נמצא בפנים הוא לא גורש מגן עדן, הוא דבוק ב"ג"ן סדרי תורה", שם מקומו של יעקב אבינו בחלק דתיקון דאדם הראשון.

ולעומתו עומד מציאותו של עשיו - "ויתרוצצו הבנים בקרבה וגו' ותלך לדרוש את ה' וגו' שני גויים בבטן ושני לאומים ממעיך יפרדו ולאם מלאם יאמץ ורב יעבוד צעיר", יש את עשיו לעומת מציאותו של יעקב אבינו.

עשו זה תפיסת ה'אין אדם חוטא אלא א"כ נכנסה בו רוח שטות', **שגעון**, **שגעון** זה אותיות **גן-עשו**, הוא נעתק ממדרגת התורה מה'ג"ן סדרי תורה", מה'תורה אור' שבדבר בשורשה, הוא נעתק ממקום גן עדן, והוא נקרא 'איש שדה' שנמצא בחוץ, לעומת יעקב שהוא "איש תם יושב אהלים" שהוא עדיין נמצא בפנים, אין לו את המונע של להט החרב המתהפכת לשמור את דרך עץ החיים, אלא הוא "יושב אוהלים" הוא נמצא עדיין בפנים. משא"כ עשיו "איש שדה" השורש של עשיו הוא ב'ויגרשהו מגן עדן' שנתגרש אדם הראשון מגן עדן, שם חלקו של עשיו "איש ציד" "איש שדה". ובדקות הכח דקלקול של "האשה אשר נתת עמדי היא נתנה לי ואוכל", שורשו של עשיו שהוא 'איש ציד' זה מהאופן של האשה דקלקול, שנבראה מן הצלע - נבראה מן הצד, עשיו לוקח את אותו צד והופך אותו למציאות של "איש ציד" מקום דקלקול.

פגם הדיבור שבחטא

ויתר על כן, הוא לוקח את מקום הדיבור "עשרה קבין של דיבור ירדו לעולם תשעה נטלו נשים ואחד כל העולם כולו" - הגמ' בקידושין הידועה, עשיו לוקח את כח הדיבור והוא הופך אותו ל"איש ציד" - 'צד את אביו באמרי פיו' כדברי חז"ל, מה שהוא צד את אביו באמרי פיו זהו מכח שורש החטא של דיבור, וכידוע מאד, שתחילת הפגם של חוה ונחש היו במה שהם דיברו אהדדי, שזה העומק של "בא נחש על חוה והטילה בה זוהמא", יש חיבור דנשיקין, חיבור דחיבוק, וחיבור של "והאדם ידע", ותחילת החיבור עם הנחש זה נקרא "בא נחש על חוה והטיל בה זוהמא", שעצם הדיבור של הנחש עם חוה, שזהו בבחינת "ראוה מדברת" שהוא בלשון נקיה כמו שאומרת הגמ' על לשון של חיבור, תחילת החיבור של חוה ונחש הוא עצם מציאות הדיבור.

גמגום - פגם הדיבור שמנח תוספת ה'גם'

ובעומק יותר להתבאר לעיל, השורש הוא אור ו'ג"ן סדרי תורה' שזה למעלה, וזה משתלשל באדם למטה שזה המדרגה של אדם "גן בעדן לעבדה ולשמרה", וכאשר חל עומק הפגם של חוה, הוא לא חל רק ב'גן עדן לעבדה ולשמרה', שע"ז חל הפגם וכדברי חז"ל ש"מכל עץ הגן אכל תאכל ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו" זה ה"לעבדה ולשמרה" מצוות עשה ומצוות לא תעשה שלא נתקיים, אלא "ותקח מן העץ ותאכל ותתן גם לאשה" - מצד נקודת הקלקול, אבל שורש הפגם היכן הוא היה - באור-ג"ן של הסדרי תורה, ומצד כך הרי בדברי תורה נאמר "ושננתם לבניך ודברתם בם", כדברי חז"ל "שיהיו דברי תורה מחודדים בפין שאם ישאלך אדם אל תגמגם ותאמר לו אלא תאמר לו מיד", כלומר 'אל תגמגם' היינו שכח הדיבור יהיה מבורר, שזה כח של דיבור שהוא 'אחד', אבל נשים שנטלו תשעה קבין - מגיע הריבוי של הדיבור, ה'גם' של הדיבור שאין 'גם' אלא לרבות כמו שהוזכר לעיל, זה ההבחנה של 'מגמגם', שהוא מוסיף דברים על מה שהוא צריך לומר, זה נקרא **גמגום**, לעולם האדם צריך לשנות לתלמידו בדרך קצרה, ואם הוא לא שונה בדרך קצרה זה נקרא 'גמגום', הוא מוסיף עוד דברים, 'גם' לרבות, עוד ריבוי, ועוד ריבוי, זה נקרא 'מגמגם'.

משה רבינו שהוא היה מתחילה 'כבד פה וכבד לשון' שכביכול היה בו צד של גמגום מסוים, זהו עד ש"הסכימה דעתו לדעת השכינה", כדברי חז"ל כידוע גמ' במסכת שבת, "שלשה דברים עשה משה מדעתו והסכימה דעתו לדעת המקום", שם כבר לא היה תוספת שאינה כראוי אלא הכל היה על דרך הדקדוק, זה גופא עומק המדרגה שמה רבינו נרפא בשורש, במתן תורה, ומכח כך נרפאו כל ישראל, אבל עומק הדבר שהוא נרפא מן הגמגום, כלומר שדבריו היו כסולת נקיה, "י"ג נפה" שאין בהם שום נקודת תוספת, זה המדרגה של משה רבינו.

משה רבינו ש"שכינה מדברת מתוך גרונו" - "משה ידבר והאלקים יענו בקול" כלומר שאין מילה מיותרת, וא"כ אין שום 'גם' בדיבור, זה עומק הריפוי שהוא לא **מגמגם** אלא כל דבריו סולת נקיה כמו שהוזכר. ובפגם הזה, כאשר נחש מדבר עם חוה, כמו שאומרת הגמ' בסנהדרין, "ממנו לא תגרע ועליו אין להוסיף", שחטא הנחש היה בזה שהוא אמר שיש איסור **לגעת, נגיעה - נגע - זה הגן-ע'** כאן היה השורש של החטא שמתגלה בפיתויו של נחש, הוא בא להוסיף על הדבר, להוסיף על הגן, עצם הדיבור מה שנחש מדבר עם חוה כבר היה באופן של דברים בטלים, של הוספת דיבור כמו שנתבאר, זה כבר דיבור שלא לצורך שזה האופן של דיבור מיותר כמו שאומרים חז"ל "אל תרבה שיחה עם האשה באשתו אמרו ק"ו באשת חבירו", כלומר שאין ריבוי אלא צריך להיות על דרך הדקדוק, וכמו המעשה שהגמ' מביאה עם ברוריה אשת רבי מאיר, כלומר צריך שיהיה הדיבור באופן שאין בו מציאות של 'גם' אלא כל דיבורו יהיה מדוקדק, והדיבור של נחש עם חוה כל יסודו הוא מציאות של 'גם' ועוד 'גם', זה **הגם-גם** שהוא בגימטריא פ"ו, גימטריא **אלקים**, זה הופך להיות שורש לאלהים אחרים, כמו שאומר הנחש "והייתם כאלקים יודעי טוב ורע", זה שורש הפיתוי של ה'גם' ו'גם' גימטריא **אלקים**, הוא מפתה אותם מכח ה'גם' ו'גם' חס ושלום לאלהים אחרים.

ה'ענג' וה'נגע' שבדיבור

וא"כ עומק הקלקול, שורש הדבר מתחיל במציאות הדיבור, אבל במהות הדיבור, כמו שהוזכר דברי הגמ' בסנהדרין, הוא מפתה אותם באופן של נגיעה - שיש איסור נגיעה **נגע גן-ע'**, מה שבשורש יש "ע' פנים לתורה", שזה הג"ן פרשיות שיש בתורה שהשורש הוא ע' פנים לתורה מצד התיקון, שזה **הגן-ע'** שבענג שבדברי תורה, "לכו"ע בשבת ניתנה תורה" - "וקראת לשבת ענג", "האדם לא נברא אלא להתענג על ה' וליהנות מזיו שכינתו".

בפנים הללו, אז העונג - כאשר הוא חוטא בפגם הפה, בפגם הלשון, הוא מתהפך ממדרגה של **ענג לנגע** שבא על עוון לשון הרע, חטא הפה, חטא הלשון, חטא הלשון יסודו בתוספת של הדיבור של ה'גמגום', ואחריתו בדיבור שהוא רע בפועל, שמגיע חס ושלום עד מציאות הנחש שדיבר לשון הרע עליו יתברך שמו, "כי יודע אלקים כי ביום אכלך ממנו והייתם כאלקים יודעי טוב ורע".

זה הדיבור העליון שאם הוא מתגלה באופן הנכון של "ושננתם לבניך ודברתם בם", באופן של "שיהיו דברי תורה מחודדים בפ"ך", "בהגיגי תבער אש", שם גנוז ה"והערב נא ה' אלקינו את דברי תורתך **בפינו**", יש את ה"והערב נא", את העריבות בפה **שהוא העונג**, ודייקא ב"דברי תורתך בפינו" יתקיים בו "והערב נא", עריבות, עונג [- בלי להיכנס לדקות של עריבות ועונג בהתפרטותם].

נח העריבות שב'עירוב פרשיות'

ומה שמתגלה מצד עומק נקודת התיקון, שבהתפשטותם הם ג"ן אבל בשורשם הם אחד, שזה **האגן** שבו אנחנו עוסקים השתא, א'-גן, בשורש זה **אחד**, ובהתפרטות זה הופך להיות ג"ן סדרי תורה, ומצד כך זה לא ג"ן סדרי תורה שכל סדר וסדר עומד לעצמו כל פרשה ופרשה עומדת לעצמה, אלא "היו הדברים שמחים ומאירים כנתינתם מסיני" על ידי שהם בלולים זה בזה, מעורבים זה בזה, הוא עובר מפרשה לפרשה מחברם ומצרפם בבחינת ה"והערב נא" מקום התערובת שהוא מערב את כל ה'ג"ן סדרי תורה", "אין מוקדם ומאוחר בתורה" ועל ידי כן הפרשיות מעורבים אהדדי, "עירוב פרשיות שנו כאן", ה'עירוב פרשיות' יוצר את ה'והערב נא' של מקום העונג העליון, "והערב נא ה' אלקינו את דבריו תורתך בפנינו", זה החיבור העליון למדרגה של הגן באופן של העסק בדברי תורה כשהם בלולים, 'תלמוד בבלי' - שבלול מן הכל מקרא משנה תלמוד כדברי רבינו תם בקידושין כידוע, כשהציוור הוא באופן הזה, אז המדרגה של הדברי תורה הם היפך "והשקית

ברגלך כגן הירק" מהצד התחתון של הגן, שמתגלה הגן מהצד העליון ואז האדם מחובר לגן עדן, לגן ולמעלה מכך למדרגה של העדן בשורש העליון.

כח ההעתקה דאהד"ר במדרגת מקום זמן ונפש

אבל כאשר חל קלקול אדם הראשון כמו שנתבאר בקצרה עד השתא, נעשה העתקה במדרגת מקום אדם הראשון גורש מגן עדן, נעשה העתקה ממדרגת שבת ל"ששת ימים תעשה מלאכה", הוא יוצא מהעונג של שבת לששת ימים, שזה העבודה של "בבוקר זרע את זרעך ולערב אל תנח את ידיך", הוא חוזר ל"ששת ימים תעשה מלאכה" לעבודת קרקע. - מדרגת "לעבדה ולשמרה" מצוות עשה ומצוות לא תעשה, הם במדרגת שבת, שגם אז יש הרי מצוות עשה ומצוות לא תעשה, אף שאין שמה ל"ט מלאכות, כלומר אז כל הגדרת "לעבדה ולשמרה" הוא מוכרח להיות במדרגה של מצוות עשה ומצוות לא תעשה, כלומר, זה מדרגת שבת, זה המדרגה שהיה קודם החטא.

אבל כשהוא חוטא הוא הופך להיות עובד קרקע כפשוטו, "קוף ודרדר תצמיח לך וגו' בזיעת אפיק תאכל לחם" אלו הם מלאכות שנאסרו בשבת, כלומר הוא יוצא ממדרגת שבת למדרגה של ששת ימים, זה עומק ההעתקה שחלה במדרגת הזמן, שאדם הראשון נעתק מהעונג שבת לנגע, לתערובת של עץ הדעת טוב ורע מעורבים זה בזה, והיפך ה"והערב נא", יש תערובת דקלקול, עץ הדעת טוב ורע.

ובמדרגת נפש כמו שנתבאר, אדם הראשון נעתק ממדרגת העונג העליון שבו, מכח הגפן מכח הדגן, ויוצא ממדרגת הענג למקום של עמל, מקום של יגיעה. ופנימיות הנפש, אינה אלא עונג, וחיצוניות הנפש זה עמל, "אם בחוקתי תלכו" - "שתהיו עמלים בתורה", העמל הוא בחיצוניות ובפנימיות נמצא מקום העונג.

דם דקלקול ותיקונו שבאגן

"ישראל שעמדו רגליהם על הר סיני פסקה זוהמתן" כמו שאומרת הגמ' ביבמות ובעבודה זרה, ועוד בלשונות חז"ל וכמו שמבואר בסוגיא בשבת בפרק במה מדליקין, הטעם ש'על שלושה דברים נשים מתות בשעת לידתן' על שאינן זהירות בחלה, בנדה ובהדלקת הנר, ונידה מפני מה, מבואר הדבר בבבלי ובהרחבה בירושלמי, "היא שפכה דמו של עולם" - ולכן היא נצטוותה על פתחי נידה, וכאשר בני ישראל נמצאים במדרגת מתן תורה "ישראל שעמדו רגליהם על הר סיני פסקה זוהמתן", וא"כ מה שקודם לכן באכילה מעץ הדעת זה היה באופן של "ענבים סחטה לו ואכל", "דם ענבים סותו", שאז נתגלה המציאות של הדם שבענבים מצד הקלקול, ואז "עשרה קללות נתקללה חוה" כמו שאומרת הגמ' בעירובין בדף ק' כידוע, זה הפגם של ה'דמים' שבדבר, "שפכה דמו של עולם".

וכשחוזר ונתקן הדבר ב"ישראל שעמדו רגליהם על הר סיני פסקה זוהמתן", חוזר התיקון של אותו דם, זה מה שהוזכר שהיה צריך במתן תורה לשים את הדם באגנות "ויקח משה חצי הדם וישם באגנות", נתינת הדם באגנות זה תיקון הדם שהיה בכל סדר הקלקול שהוזכר, שכאשר מגיע מתן תורה יש ברית, "ואראך מתבוססת בדמייך ואומר לך בדמייך חיי בדמייך חיי", יש דם ברית, ויש דם פסח. 'דם ברית', ברית הלשון וברית על אות ברית קודש, ויתר על כן, יש את ברית הלשון שמצד מדרגת הדברי תורה של האגן, של האור והג'ן סדרי תורה" זה העומק שנאמר "ויקח משה חצי הדם וישם באגנות וגו' ויקח ספר הברית" וגו' כל סדר הדבר שהיה בסיפא של מתן תורה.

- זה הברית שחלה באופן דתיקון שהאגן יהיה אור וכלי, שזה שורש הדברי תורה בשורשו העליון, וחלקי הקלקול שנתקלקלו במדרגת חטא אדם הראשון שהוזכר, עד - "היא שפכה דמו של עולם" שניתן לה 'פתחי נדה', זה הופך להיות מציאות של אגן "וישם את הדם באגנות", כלי דתיקון של מציאות הדבר שהדם נמצא בבית קיבול, במקום האגן במקום ה'סדרי תורה' שבדבר.

בפנים הללו, חוזר ומתגלה עוד פעם שלימות הארת התיקון של הא' - האחד וה'ג"ן סדרי תורה" של האגן, השורש זה אגן - א'-גן, ובהתפשטות זה ענג, הא' מתחלף לע', שזה הופך להיות משורש "אחת דיבר אלקים" לע' - ל'שבעים פנים לתורה', ושם מקום העונג, שם מקום הצירוף שבדבר.

אורו של משיח - הצירוף שמנחו הקיפוף ודילוג בד"ת

כאשר יש כח לאדם לצרף, לחבר, לאחד, את כל ה'ג"ן סדרי תורה' - את כל הפרשיות, כמו שהוזכר לשון הגמ' "עירוב פרשיות שנו כאן" - "אין מוקדם ומאוחר בתורה", כאשר יש כח לאדם לבלול את כל הדברי תורה יחד, לצרפם, לאחדם באופן של להעתיק דבר ממקום למקום ולצרף - שזה העומק של "אין מוקדם ומאוחר בתורה".

כשהאור הזה מתגלה, על זה נאמר "הנה זה בא מדלג על ההרים מקפץ על הגבעות" זה אורו של משיח. אורו של משיח הוא אותו כח שמגלה "מדלג על ההרים מקפץ על הגבעות", בהשתלשלות זה נאמר כפשוטו 'על ההרים, כפשוטו 'על הגבעות', אבל בשורש - זה דרשת חז"ל כידוע "אין הרים אלא אבות" שנאמר "אשא עיני אל ההרים", "אין גבעות אלא אמהות".

אבל בשורש היותר עליון שבדבר, מתגלה כאן עומק כח הדילוג "מדלג על ההרים מקפץ על הגבעות", ביציאת מצרים 'הקב"ה דילג על הקץ', ומעין כך בגאולה העתידה "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות". ועומק נקודת הגילוי הוא, שמכח הדילוג מכח הקיפוף - זה הקץ שיש בקיפוף, קפץ-קץ-פ' קץ-פנים, מתגלה הצירופים של הדברי תורה שמתגלים באופן של "דגלו עלי אהבה", כמו שדורשים חז"ל שהוא מלשון של 'דילוג עלי אהבה', כשמתגלה ה'דילוג' מצד הקלקול הרי זה כאדם הקורא ואינו מדקדק באותיותיה זה 'דגלו עלי אהבה' כמו שדורשים חז"ל, אבל כשזה מתגלה מהצד העליון זה "מקפץ על ההרים מדלג על הגבעות" - נעשה כח של צירוף שכל ה'ג"ן סדרי תורה' כל חלקי התורה, יש את ה'ג"ן סדרי תורה' בנקודת השורש ויש את ההתפשטות שלהם בכל חלקי התורה, ב'בבל' שבוללה מן הכל, מקרא, משנה, תלמוד, בכל אחד מכל חלקיה, בכל פרד"ס התורה.

הכח לצרף, לחבר, לאחד את כל הדברי תורה גם יחד - זה נקרא אורו של משיח, "מדלג אל ההרים מקפץ על הגבעות", כלומר הוא מדלג על "שמע בני מוסר אביך ואל תטוש אמך", מדלג על ה"אין הרים אלא אבות ואין גבעות אלא אמהות", הוא מדלג בתוך הדברי תורה, שמה שהוא מקבל מה"תורת אמך", מה"חייב ללמדו את בנו תורה" שזה התורה שבאה מהאב, זהו צירוף אביו ואמו, של המוחין החכמה - מה שהוא מקבל מאביו ואמו.

בזה חל מקום הקפיצה, בזה חל מקום הדילוג, אבל עוד פעם לא דילוג מצד הקלקול "דגלו עלי אהבה" שהוא אפילו באופן של דלוג דקלקול, אלא באופן שהכח הזה גורם לידי כך שאפשר לצרף כל חלקי תורה. כסדר הרי שקוראים דברי תורה בעשרה בקריאת התורה בציבור, אם הוא דילג הוא צריך לחזור להיכן שהוא דילג, אבל כשמתגלה האור העליון של ה"אין מוקדם ומאוחר בתורה", של ה"עירוב פרשיות שנו כאן", והרי יש מחלוקת בגמ' אם דרשינן סמוכין או לא דרשינן סמוכין ובמשנה תורה לכולי עלמא דרשינן סמוכין - "סמוכין לעד ולעולמי עולמים", כמו שאומרת הגמ' בתחילת יבמות ועוד כידוע.

הא' שב'גן' - אור ה'תורה אחת'

כאשר מתגלה האור של משיח, אז נעשה אגן הא' מתגלה בגן ומתגלה השורש של הגן בא', ואז אפשר לצרף את כל הדברי תורה כולם.

זה נקרא "לא ניתנו מצוות אלא כדי לצרף בהם את הבריות", המצוות מסודרים לפי הרמ"ח איברים של קומת אדם, אבל כשהם מסודרים בתוך הדברי תורה הרי הם לא מסודרים לפי קומת, אדם, הם מסודרים באופן של דילוג.

וראשית - יש מחלוקה עצומה הרי, במוני המצוות מה למנות ברמ"ח מצוות, וא"כ בוודאי לא יכול להיות סדר אחד, אבל בעומק, המצוות לא מסודרים לפי קומת אדם, אלא הם מסודרים באופן של "דגלו עלי אהבה", באופן של "מדלג על ההרים מקפץ על הגבעות", זה נקרא "לא ניתנו מצוות אלא כדי לצרף בהם את הבריות".

האור הזה היה בשורשו אצל אדם הראשון - "לעבדה ולשמרה - זו מצוות עשה ומצוות לא תעשה", ועל ידי כן נעשה עומק נקודת האחדות.

כשהאור הזה מאיר אז מאיר "תורה אחת תהיה לכם", השתא מתגלה מדרגת תורה של "תורות" כמו שדורשת הגמ' על זה, 'אחד תורה שבכתב ואחד תורה שבעל פה', ויש סתירה בין התורה שבכתב לתורה שבעל פה, כגון "ארבעים יכנו לא יוסיף" ואתו רבנן ואמרי "ארבעים חסר אחת", ו"כח חכמים לעקור דבר מן התורה" ועוד ועוד כמו שידוע.

אבל כאשר מתגלה האופן של ה'גין סדרי תורה' באופן של אגן שהכל מצורף אהדדי, האור הזה מאיר את האופן לצרף את כל הדברי תורה כולם, כשזה משתלשל לתתא, אז זה משתלשל לכלים של עולם החומר שמקבצים את כל התורה כולה למקום אחד.

אבל זה הכלי - לאור הפנימי, שאם יש כלי שמצרף את כל התורה כולה במקום אחד, אז זה כלי להאור הפנימי שיש כח לצרף ולחבר את כל התורה כולה בעומק.

מעין מה שהיה במתן תורה "וישם באגנות" כך יש באחרית הימים הכח לצרף, לחרוז, לקשר, לאחד, לגלות את ה'אחד' - "תורה אחת תהיה לכם".

שאלות בכל הנושאים יתקבלו בברכה

במערכת השו"ת ויועברו למורינו הרב שליט"א

דוא"ל: rav@bilvavi.net | פקס: 03-548-0529

[לקבלת תשובה בפקס, נא לציין מספר פקס שזמין תמיד, או את מספר התא-קולי של הפקס]

הבהרה: מעת קבלת השאלה במערכת, זמן החזרת התשובה נמשך בין כשבוע לשלושה שבועות על דרך כלל. אם לא נתקבלה תשובה עד זמן זה, ניתן לפנות למערכת על מנת לברר את סיבת הדבר [בצירוף מספר

השאלה], באופנים הבאים: דוא"ל: info@bilvavi.net | פקס: 03-548-0529

לקבלת העלון השבועי בדוא"ל, וכן מקבץ שאלות ותשובות לפי סדר הפרשיות,

יש לשלוח בקשה לכתובת: info@bilvavi.net

[לקבלת העלון השבועי והשו"ת דרך הפקס, יש לשלוח בקשה למספר הפקס 03-548-0529]

לברורים בנושאי "בלבבי משכן אבנה" ניתן לפנות למערכת באופנים הבאים:

טלפון 052-763-8588 ■ פקס 03-548-05294 ■ ת.ד. 16452 ירושלים מיקוד

info@bilvavi.net ■ 9116302